

**Narodna banka na
Republ i ka Makedon i ja**

**Mese`na
in f o r m a c i j a**

12 / 2005

Izrobotuva: Direkcija za istra`uvawe

Fevruari 2006 godina

S O D R @ I N A

Pozna~ajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo dekemvri 2005 godina	4
I. Dvi `ewa vo realniot sektor	6
II. Monetarni dvi `ewa	7
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi `ewa	9
Pri log tabeli	12

Pozna~ajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonska t a regula t iva vo dekemvri 2005 godina

- ❖ Na 1 dekemvri "Hjulit Pakard", edna od svetski te vode~ki kompjuterski kompanii, otvori pretstavni{ tvo vo Skopje.
- ❖ Na 2 dekemvri na Londonskata berza za hartii od vrednost bea plasirani prvite makedonski evroobvrznici, so { to Republika Makedonija se vku~i na me|unarodniot finansiski pazar. Emituvani te evroobvrznici vo iznos od 150 milioni evra imaat rok na dos t asuvawe od 10 godini i kuponska kama t a od 4,625%.
- ❖ Na 5 dekemvri ProKredit banka a.d. - Skopje go dobi oficijalniot dolgoro~en krediten rejting od kreditnata rejting agencija - "Fitch", pri { to dolgoro~niot krediten rejting na stranskata valuta be{e ocenet so "BB", dodeka dolgoro~niot krediten rejting na lokalnata valuta so "BB+".
- ❖ Na 9 dekemvri vo Skopje e potpi{an Memorandum za sorabotka pome|u Direkcijata za spre~uvawe na perewe pari i amerikanskata Agencija za spravuvawe so finansiskiot kriminal (F I N C E N), so cel unapreduvawe na sorabotkata me|u ovie dve institucii za razmenuvawe na podatoci i informacii va`ni za spre~uvawe na perewe pari i finansirawe na terorizmot.
- ❖ Na 12 dekemvri, spored odlukata na Regulatornata komisija za energetika maloprod a`nite i rafineriskite ceni se zgolemija vo prosek za 1,08% i 2,02%, soodvetno ("Slu`ben vesnik na RM" br. 108/2005), vo soglasnost so dvi`eweto na cenite na surovata nafta i naftenite derivati na svetskiot pazar. Na 26 dekemvri 2005 godina, Regulatornata komisija za energetika donese odluka so koja maloprod a`nite ceni na naftenite derivati se zgolemuvaat vo prosek za 1,93 %, dodeka rafineriskite ceni se zgolemuvaat vo prosek za 2,56% do 31 dekemvri, odnosno za 2,49% od 1 januari ("Slu`ben vesnik na RM" br. 114/2005) soglasno odredbite vo Zakonot za za{tita na `ivotnata sredina.
- ❖ Vo periodot od 13 do 18 dekemvri vo Hong Kong se odr`a [estata ministerska konferencija na Svetskata trgovska organizacija, na koja u~estvuva{e i delegacija na Republika Makedonija. Ministerskata konferencija se odr`uva na seкои dve godini i gi pokriva site va`ni pra{awa vo ramki na STO, glavno vo nasoka na natamo{no zajaknuvawe na pravilata, po~ituvawe na prevzemenite obvrski i liberalizirawe na multilateralniot trgovski sistem.
- ❖ Na 16 dekemvri e promoviran prviot Nacionalen izve{taj za konkurentnost izgotven pod pokrovitelstvo na Nacionalniot sovet za pretpriemni{ tvo i konkurentnost (NSPK). Dokumentot ima za cel da go utvrdi mestoto na makedonskata ekonomija vo globalnata ekonomija.
- ❖ Na 17 dekemvri na Republika Makedonija £ be{e dodelen s t a t u s kandida t za ~lens t vo vo Evropskata Unija.
- ❖ Na 19 dekemvri Vlada ta na Republika Makedonija ja razgleda i usvoi Makroekonomskata politika na Republika Makedonija za 2006 godina, pri { to za 2006 godina se o~ekuva porast na BDP od 4%, odr`uvawe na niska i stabilna stapka na inflacija od 2% i buxetski deficit od 0,6% od BDP.
- ❖ Na 21 dekemvri be{e isplatena tran{a od zaemot za programska razvojna politika (PDPL) na Sve t ska ta banka. Voedno, na 31 dekemvri pristigna i donacija na Holandskata vlada od op{ t a t a buxet ska poddr { ka na Holandija za Republika Makedonija.
- ❖ Na 23 dekemvri Sovetot na Narodna Banka na Republika Makedonija ja usvoi monetarnata proekcija za 2006 godina. Osnovna cel na monetarnata politika e odr`uvawe na cenovnata stabilnost, pri { to prose~nata stapka na inflacija vo 2006

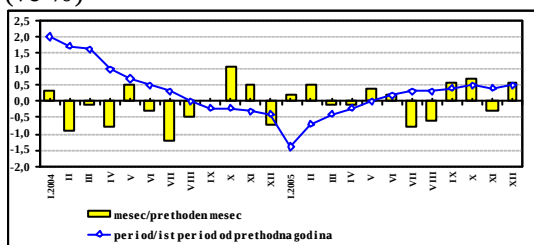
godina se o~ekuva da iznesu 2%. Voedno, vo 2006 godina, se o~ekuva porast na pari~na ta masa (privaten sektor) za 18,5% i na vkupnite krediti na banki te kaj privatniot sektor za 19,6%.

- ❖ Na 23 dekmври Sovetot na Narodna Banka na Republika Makedonija donese Odluka za presmetuvawe i objavuvawe na efektivna kamatna stapka na krediti te i depoziti te (koja gi vku~uva site tro{oci, provizii i sli~no), so koja se postavuvaat osnovni uniformni pravila i se zgolemuva transparentnosta pri nudeweto na bankarski te uslugi ("Slu`ben vesnik na RM" br. 117/2005).
- ❖ Na 28 dekmври na makedonskata mesna industrija MEGA i bea dodeleni internacionalni te ser t i f i k a t i ISO 9001:2000 - za upravuvawe so kvali tet i HACCP - za bezbednost na hrana, ~ie implemen t i rawe t raelo edna godina.
- ❖ Na 30 dekmври, vo ramki na Sojuzot na stopanski komori oficijalno zapo~na so rabo ta Komora ta za infor ma t i ~ko-komunikaciska tehnologija i uslugi.
- ❖ Novi zakonski propisi:
 - Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakono t za danoko t na dobivka ("Slu`ben vesnik na RM" br. 120/2005).
 - Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakono t za personalniot danok na dohod ("Slu`ben vesnik na RM" br. 120/2005).

I. Dvi`ewa vo realniot sektor¹

Stapkata na inflacija, merena preku indeksot na tro{ocite na `ivotot, vo dekemvri 2005 godina iznesuwa 0,6%, reflektiraj}i go porastot na tro{ocite za ishrana za 1,4% (vo najgolem del pod vlijanie na zgolemuwaweto na cenite na zelen~ukot za 15,9%). Pritoa, zgolemuwawe registrirano i kaj tro{ocite za obleka i obuvki, higiena i zdravje i kaj tro{ocite za kultura i razonoda (za 0,6%, 0,3% i za 0,7%, soodvetno). Vo dekemvri namaluvawe registrirano kaj tro{ocite za domuvawe i za soobra}ajni sredstva i usluga (za 0,1%, podednakvo), dodeka tro{ocite za tutun i pijalaci ostanaa nepromeneti. Od aspekt na strukturata, porastot e rezultat na istovremeno povisokite tro{oci za stoki i za usluga. Godi{nata stapka na inflacija vo dekemvri 2005 godina iznesuwa 1,2%. Prose~nata stapka na inflacija vo 2005 godina vo odnos na 2004 godina iznesuwa 0,5% i vo najgolem del e determinirana od zgolemenite tro{oci za tutun i pijalaci i za sobra}ajni sredstva i usluga (za 5,5% i 3,7%, soodvetno).

Grafikon 1
Tro{oci na `ivotot
(vo %)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika.

Cenite na malo vo dekemvri 2005 godina bele`at mese~en porast od 0,2%, pri istovremen porast na cenite na stokite i na uslugite (za 0,3% i 0,1%, soodvetno). Od oddelnite komponenti vo ramki na indeksot na cenite na malo, najintenziven porast e registriran kaj cenite na zemjodelskite proizvodi (za 5,9%, vo soglasnost so povisokite cenite na zelen~ukot). Na godi{na osnova, cenite na malo se povisoki za 3,2%, kako rezultat na povisokite cenite na zemjodelskite proizvodi i neprehranbenite industriski proizvodi (za 4,1% i 4,7%, soodvetno). Vo prosek, cenite na malo vo 2005 godina se

povisoki za 2,1%, glavno pod vlijanie na zgolemenite cenite na neprehranbenite industriski proizvodi (glavno pod vlijanie na dvi`eweto na cenite na naftata i naftenite derivati) i na pijalacite. Strukturno analizirano, cenite na stokite se povisoki za 1,5%, dodeka cenite na uslugite bele`at porast od 3,1%.

Cenite na proizvodelite na industriski proizvodi vo dekemvri 2005 godina bele`at mese~en pad od 0,5%, kako rezultat na poniskite cenite na proizvodelite vo prerabotuwa~kata industrija. Nivniot pad e determiniran od namalenite cenite na proizvodelite na prehranbeni proizvodi i pijalaci za 0,5% i na nafteni derivati za 3% (soglasno odlukata na Regulatornata komisija za energetika na Republika Makedonija od 28.11.2005, so koja rafineriskite cenite na naftenite derivati se namaliwa za 4,86%, kako rezultat na dvi`eweto na cenata na naftata na svetskite berzi). Cenite na proizvodelite na industriski proizvodi na godi{na osnova i vo prosek se povisoki za 4% i 3,2%, soodvetno, {to vo najgolem del se dol`i na povisokite cenite na proizvodelite na nafteni derivati.

Vo dekemvri 2005 godina² fizi~kiot obem na industriskoto proizvodstvo zabele`a mese~en porast od 11%. Analizirano po sektori, najgolem pridones vo realiziraniot porast ima prerabotuwa~kata industrija, koja istovremeno ima i najgolemo strukturno u~estvo. Taka, proizvodstvoto vo prerabotuwa~kata industrija vo dekemvri se zgolemi za 12,2%, glavno pod vlijanie na zgolemenoto proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci za 44,9%. Zna~aen pridones za mese~niot porast ima i zgolemenoto proizvodstvo vo dejnostite "izdawa~ka dejnost, pe~atewa i reprodukcija na snimeni medijumi", "proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi" i "proizvodstvo na elektri~ni ma{ini i aparati" (za 38,2%, 28,5% i za 53,1%, soodvetno). Vo sektorite "vadeva rudi i kamen" i "snabduwawe so elektri~na energija, gas i voda" industriskoto proizvodstvo vo dekemvri se zgolemi za 25,2% i za 4,5%, soodvetno. Na godi{na osnova industriskoto proizvodstvo e

¹ Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

² Prethodni podatoci na DZS.

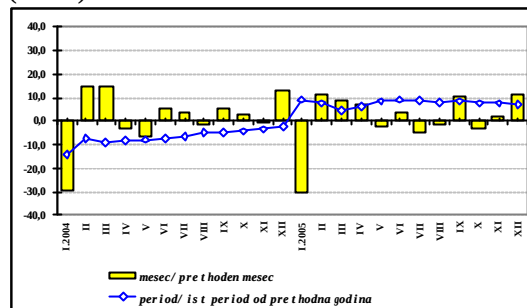

povisoko za 3,7%, glavno kako rezultat na porastot na proizvodstvoto vo prerabotuvačkata industrija (za 3,1%).

Vo uslovi na istovremen porast na proizvodstvoto vo site tri sektori na ekonomijata, fizičkiot obem na industriskoto proizvodstvo vo 2005 godina ostvari prosečna stapka na porast od 7%. Pritoa, prosečniot porast na industriskoto proizvodstvo glavno e determiniran od povisokoto proizvodstvo vo prerabotuvačkata industrija (za 7,3%), a vo nejnini ramki registrirano e zgolemuвање na proizvodstvoto na prehranbeni proizvodi i pijalaci, na proizvodi od drugi nemetalni minerali i na osnovni metali (za 4%, 21,5% i za 33,4%, soodvetno). Vo sektorot "vadeње rudi i kamen" koj ima malo strukturno učešće, e

registriran značeen porast od 40,4%, dodeka vo sektorot "snabduвање so električna energija, gas i voda" stapkata na porast iznesuva 2,5%.

Grafikon 2
Industrisko proizvodstvo
(vo %)

Izvor: Državen zavod za statistika.

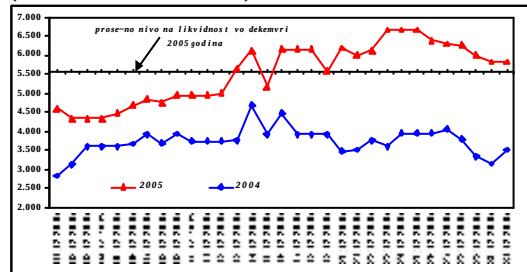
II. Monetarni dvižewa

Vo dekmvri 2005 godina, *vkupnite likvidni sredstva na bankite*³ na mesečna osnova se zgolemija za 32,1%, so što na krajot na mesecot dostignaa 6.000 milioni denari. Pritoa, kreirawe na likvidnost e izvršeno vrz osnova na realiziraniot *neto-otkup na devizi na devizniot pazar* od strana na NBRM, kako i mesečnoto namaluvawe na *denarskite depoziti na državata kaj NBRM* (za 2.138 milioni denari). Voedno, nivoto na *blagajničkite zapisi na NBRM* vo odnos na noemvri e ponisko za 411 milioni denari, što pretstavuva dopolnitelno kreirana likvidnost, pri što prosečnata ponderirana kamatna stapka na *blagajničkite zapisi na NBRM* vo dekmvri iznesuva 8,52%. Od druga strana, visokiot sezonski porast na *gotovite pari vo optek* pred Novogodišnite i Božičnite praznici (za 1.405 milioni denari) deluvaše vo praveć na namaluvawe na *vkupnite likvidni sredstva na bankite*.

Prosečnata dnevna likvidnost na bankarskiot sistem vo odnos na prethodniot mesec se zgolemi za 3,2% i vo dekmvri 2005 godina iznesuva 5.553,9 milioni denari. Analizata na dnevната dinamika pokažuva trend na porast na sredstvata na bankite vo prvata polovina na mesecot, što glavno ja odrazuva nivnata podgotovka za ispolnuвање na obvrskata za

zadolžitelna rezerva⁴. Vo vtorata polovina na mesecot, po iscrpuvaweto na del od likvidnosta zaradi odlivite za plašawe na danošnite obvrski, povtorno e registrirano zgolemuвање na *vkupnite likvidni sredstva na bankite*, soglasno namalenite preferenci na bankite za vložuvawe vo *blagajnički zapisi i intenziviranata bužetska potrošuvacka*. Namaluvaweto na likvidnosta na bankite na krajot na mesecot soodvetstvuva so sezonskiot porast na gotovite pari vo optek. Na krajot na periodot na ispolnuвање, bankite izdvoija 24,2% nad obvrskata za zadolžitelna rezerva (9,3% vo prethodniot mesec).

Grafikon 3
Dnevna dinamika na likvidnosta na bankite
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

³ Vklučuva smetka na bankite kaj NBRM i gotovina vo *blagajna* na bankite.

⁴ Kako period na održuvawe (ispolnuвање) na obvrskata za zadolžitelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec.

Soglasno visokata likvidnost vo bankarskiot sistem, vo dekemvri 2005 godina beše registrirano značajno namaluvawe na prometot na me|ubankarskiot pazar na pari. Taka, vo ramki na *bilateralnite me|ubankarski trgovawa* beše ostvaren vkupen promet od 120 milioni denari, što vo odnos na prethodniot mesec pretstavuva namaluvawe za 4,9 pati. Na *institucionaliziraniot pazar na pari*, bankite nudea likvidni sredstva vo vkupen iznos od 200 milioni denari, pri što vo otsustvo na pobaruvačka za likvidni sredstva ne bea realizirani transakcii. Prosečnata kamatna stopka na me|ubankarskiot pazar na pari (dvata segmenta) vo dekemvri iznesuva 8,7% (8,8% vo prethodniot mesec).

Vo dekemvri 2005 godina primarnite pari⁵ se zgolemija za 16,3% na mesečna osnova, kako rezultat na sezonskiot porast na gotovite pari vo optek (za 10,8%) i vkupnite likvidni sredstva na bankite. Voedno, vo uslovi na umeren porast na transakciskite depoziti (za 2,2%), zgolemenata pobaruvačka za gotovi pari pretstavuva še značajna determinanta na porastot na paričnata masa M1 (za 6,2%, na mesečna osnova). Po širokite monetarni agregati M2 i M4 ostvarija rešisi identičen mesečen porast (od 3% i 3,1%, soodvetno), odrazuvajši go porastot na kratkoročnite i dolgoročnite depoziti kaj bankite. Na godišna osnova (dekemvri 2005 godina / dekemvri 2004 godina), monetarnite agregati M2 i M4 se povisoki za 16% i 15,1%, soodvetno.

Tabela 1

Monetarni agregati i nivnite komponenti
(vo milioni denari)

	31.12.2005 godina	mesečna promena	godišna promena
		vo %	vo %
Gotovi pari vo optek	14.439	10,8	2,0
Depozitni pari	15.224	2,2	13,3
Monetaren agregat M1	29.663	6,2	7,5
Kratkoročni denarski depoziti	24.364	4,8	18,9
Monetaren agregat M2-denarski del	54.027	5,6	12,4
Kratkoročni devizni depoziti	49.107	0,4	20,3
Monetaren agregat M2	103.134	3,0	16,0
Nemonetarni depoziti	5.040	4,1	-0,4
-denarski	3.057	2,9	-9,0
-devizni	1.983	5,9	16,6
Monetaren agregat M4	108.174	3,1	15,1

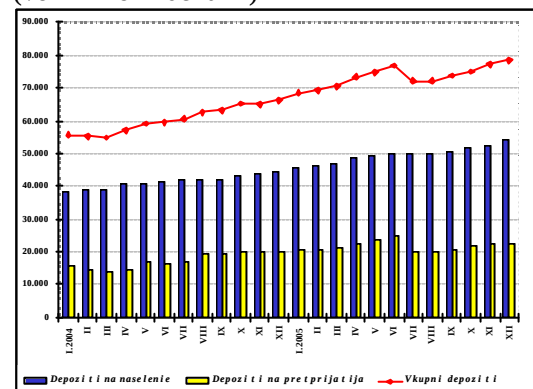
Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

⁵ Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadolžitelnata rezerva na deviznite depoziti.

Vkupnite depoziti na bankite⁶ vo dekemvri 2005 godina ostvarija mesečen porast od 2%, kako rezultat na zgolemenite kratkoročni i dolgoročni depoziti za 1,8% i 4,1%, soodvetno. Analizata na valutnata struktura na vkupnite depoziti pokažuva pointenziven porast od 4,6% kaj depozitite vo domačna valuta, pri istovremeno zgolemuvawe na deviznite depoziti za 0,6%, na mesečna osnova. Nabquduvano po sektori, vkupnite depoziti na naselenieto se povisoki za 3% na mesečna osnova, vo uslovi na porast na kratkoročnite i dolgoročnite depoziti vo domačna i stranska valuta. Depozitite na pretprijatijata zabeležaa mesečno namaluvawe od 0,9%, što vo najgolem del se dolži na poniskoto nivo na depozitite po viduvawe vo stranska valuta. Na godišna osnova, vkupnite depoziti na privatniot sektor kaj bankite se povisoki za 18,3%.

Grafikon 4

Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vkupnite plasmani na bankite⁷ kaj privatniot sektor vo dekemvri 2005 godina se zgolemija za 1,6% na mesečna osnova, reflektirajši go zgolemenoto kreditirawe vo domačna⁸ i stranska valuta (porast od 1,2% i 2,8%, soodvetno). Pritoa, povisokiot obem na denarski krediti se dolži na zgolemenite preferenci za dolgoročno kreditirawe na naselenieto i kratkoročno kreditirawe na

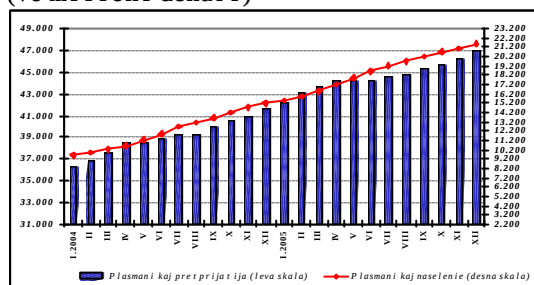
⁶ Od maj 2005 godina od podatocite za depozitite i kreditite na bankarskiot sistem e isklučena Radobank AD Skopje, na koja na 27.05.2005 godina, NBRM e ja ukina dozvolata za osnovawe i rabotewe na banka.

⁷ Od januari 2005 godina, kreditite na bankite se analiziraat bez iznosot na presmetanata nenaplatena kamata po krediti.

⁸ Gi vkučuvaat i denarskite krediti so devizna klauzula.

korporativniot sektor. Vo ramki na deviznite plasmani, najgolem del od novoodobrenite krediti vo dekemvri se odnesuvaat na dolgoročni krediti plasirani kaj korporativniot sektor. Analizirano po sektori, pozitivna mesečna promena ostvarija kreditite na naselenieto i pretprijatijata (porast od 2,2% i 1,3%, soodvetno). Godišniot porast na vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor iznesuva 20,5%.

Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo domenot na *kamatnata politika na bankite*⁹ vo dekemvri 2005 godina ne bea registrirani poznatni promeni. Taka, prosečnata ponderirana aktivna kamatna stopka na bankite na denarskite krediti za site rokovi vo dekemvri 2005 godina iznesuva 12% i vo odnos na prethodniot mesec e poniska za 0,1 procenten poen, dodeka prosečnata ponderirana pasivna

⁹ Od oktombri 2005 godina, kamatnite stapki se analiziraat согласно novata Metodologija za presmetuvawe na kamatnite stapki na bankite (Služben vesnik na RM br. 22/2005).

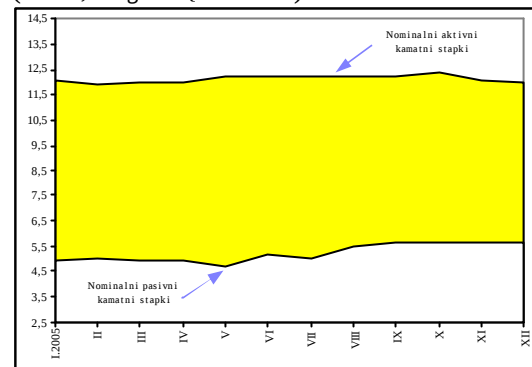
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa

Nadvore { notrgovskata razmena na Republika Makedonija vo dekemvri 2005 godina iznesuva 401,7 milioni evra¹⁰ i na mesečna osnova e povisoka za 4,6%. *Izvozot na stoki* iznesuva 148,1 milion evra i vo odnos na prethodniot mesec zabele`a porast od 1,7%. Mesečniot porast na izvozot e rezultat na zgolemeniot izvoz na obleka i tekstil, pijaloci, farmacevtski proizvodi i električni mašini. Vo sporedba so dekemvri 2004 godina, izvozot na stoki zabele`a porast

¹⁰ Prethodni podatoci na Državniot zavod za statistika na Republika Makedonija, a presmetkite vo evra se izvršeni vo NBRM. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

kamatna stopka na denarskite depoziti so site rokovi iznesuva 5,6% (5,7% vo prethodniot mesec).

Grafikon 6
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godi { no nivo)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

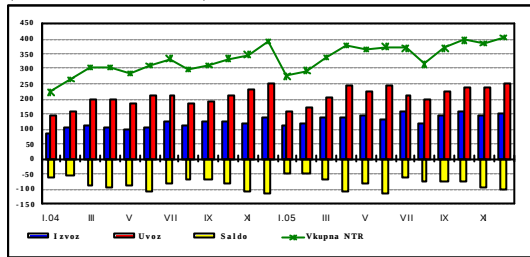
*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti za site ročnosti i sektori, pri što se vklučeni i denarskite krediti i depoziti so valutna klauzula.

Prosečnata ponderirana kamatna stopka na deviznite krediti so site rokovi vo dekemvri 2005 godina iznesuva 7,8% (7,6% vo noemvri 2005 godina). Istovremeno, prosečnata ponderirana kamatna stopka na deviznite depoziti so site rokovi vo odnos na prethodniot mesec se zgolemi za 0,1 procenten poen, so što vo dekemvri dostigna 1,4%.

od 6,5%, što glavno e rezultat na zgolemeniot izvoz na nafteni derivati, obleka i tekstil, rudi i farmacevtski proizvodi. *Uvozot na stoki* vo dekemvri 2005 godina iznesuva 253,6 milioni evra i ostvari mesečen porast od 63%. Vakvata mesečna dinamika e determinirana pred sè od zgolemeniot uvoz na oprema, električni mašini i vozila. Na godišna osnova (dekemvri 2005 /dekemvri 2004 godina) e registrirano zgolemuwawe na uvozot na stoki od 0,9%.

Grafikon 7
Nadvore { notrgovska razmena na Republika
Makedonija
(vo milioni evra)

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika
Makedonija, a presmetkite vo evra se izvrseni vo
NBRM.

Trgovski deficit vo dekemvri 2005 godina iznesuva 105,4 milioni evra (na mese~na osnova e povisok za 13,5%), dodeka stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz iznesuva 58,4% i vo odnos na prethodniot mesec e poniska za 2,6 procentni poeni.

Kumulativno, vo 2005 godina vkupnata nadvore { notrgovska razmena iznesuva 4.244,5 milioni evra i e povisoka za 14,7% vo odnos na prethodnata godina vo uslovi na porast na dve nejzini komponenti. Taka, izvozot na stoki dostigna 1.643,5 milioni evra i zabele`a porast od 22,1%, glavno determiniran od zgolemiot izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, nafteni derivati, tutun, ovo { je i zelen`uk i nivni proizvodi. Istovremeno, uvozot na stoki iznesuva 2.601 milion evra i ostvari porast od 10,5%, { to glavno se dol`i na zgolemiot uvoz na mineralni goriva, oprema i elektri~ni ma { ini i surovini za tekstilnata i hemiskata industrija. Vo uslovi na pointenziven porast na izvozot od uvozot na stoki, vo 2005 godina e ostvaren namalen trgovski deficit i zgolemen stepen na pokrienost na uvozot so izvoz. Taka, trgovski deficit vo 2005 godina iznesuva 957,4 milioni evra i bele`i godi { en pad od 50,6 milioni evra ili od 5%, a stapkata na pokrienost na uvozot so izvozot iznesuva 63,2% i vo sporedba so 2004 godina e povisoka za 6 procentni poeni.

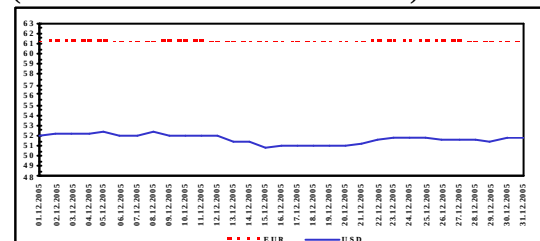
Vo dekemvri 2005 godina na *devizniot pazar* e ostvaren vkupen promet vo iznos od 354,8 milioni evra¹¹ { to na mese~na osnova pretstavuva porast od 26,8%. Pritoa, vo uslovi na mese~en porast na ponudata i pobaruva~kata za devizi od 21% i 22,3%, soodvetno, delovnite banki realiziraa zgolemena neto-proda`ba na devizi kon

pretprijatijata, dodeka NBRM na devizniot pazar ostvari neto-otkup na devizni sredstva. *Bruto devizni te rezervi* na 31.12.2005 godina dostignaa 1.122,9 milioni evra i vo odnos na krajot na prethodniot mesec ostvarija porast od 196,2 miliona evra, ili 21,2%. Mese~niot porast e pred s` rezultat na porastot na dr `avnite depoziti (od koi 149,2 miliona evra vrz osnova na prilivot od evroobvrznicite), realiziraniot neto-otkup na devizniot pazar i ostvarenite kursni razliki.

Devizniot kurs na denarot vo odnos na evro to na devizniot pazar e stabilen i na krajot na dekemvri 2005 godina iznesuva 61,17 denari za edno evro. Devizniot kurs na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar na krajot na dekemvri 2005 godina iznesuva 51,73 denari za eden amerikanski dolar, pri { to vrednosta na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar zabele`a mese~na aprecijacija od 0,3% (na 30.11.2005 godina se razmenuvaa 51,89 denari za eden amerikanski dolar).

Grafikon 8

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evro to i amerikanskiot dolar na devizniot pazar
(denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo dekemvri 2005 godina, ostvareniot promet na *menuva~kiot pazar* iznesuva 111,5 milioni evra i na mese~na osnova zabele`a porast od 10,8%. Zgolemuvaeto na prometot e ostvareno vo uslovi na mese~en porast na pobaruva~kata i ponudata na devizi od 19,4% i 7,6%, soodvetno. Vakvite mese~ni dvi `ewa na ponudata i pobaruva~kata rezultiraa so zgolemen neto-otkup na devizi od 1,1%, koj vo dekemvri 2005 godina iznesuva 48,2 miliona evra.

Devizniot kurs na denarot vo odnos na evro to na menuva~kiot pazar vo dekemvri 2005 godina e na nivoto od prethodniot mesec i vo prosek se razmenuvaa 61,42 denara za edno evro. Istovremeno, prose~niot kupoproda `en devizen kurs na

¹¹ Prethodni podatoci na NBRM.

denarot vo odnos na amerikanskiot dolar iznesuva 51,60 denari za eden amerianski dolar, pri što denarot na mesečna osnova apesira za 0,2% (vo noemvri 2005 godina se razmenuvaa 51,72 denara za eden amerikanski dolar).

*Nadvore{niot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na dolgoro~ni krediti i zaemi*¹² na krajot na dekemvri 2005 godina iznesuva 1.838 milioni evra i se zgolemi za 177,2 miliona evra vo odnos na noemvri 2005 godina. Mese~nato zgolemuvaawe na nadvore{niot dolgoro~en dolg glavno se dol`i na zadol`uvaweto na javniot sektor vrz osnova na izdadenite

evroobvrznici i zaemot od Me|unarodnata banka za obnova i razvoj (Programski zaem za razvojni politiki - PDPL I). Vo dekemvri 2005 godina koristeneni se sredstva vo iznos od 184,9 milioni evra, a vkupno platenite obvrski iznesuvaat 12,6 milioni evra (9,8 milioni evra glavnica i 2,8 milioni evra kamata). *Kratkoro~niot nadvore{en dolg*, koj vo celost se odnesuva na privatniot sektor, na krajot na dekemvri 2005 godina iznesuva 71,6 milioni evra. Vo dekemvri 2005 godina vrz osnova na odobreni kratkoro~ni krediti, koristeneni se sredstva vo iznos od 3,3 milioni evra, dodeka plateni se obvrski vo iznos od 0,8 milioni evra.

¹² Prethodni podatoci na NBRM.

Prilog**Dvi`ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	XII.2005 XI.2005	XII.2005 XII.2004	I-XII.2005 I-XII.2004
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	0,6	1,2	0,5
I shrana	1,4	0,1	-1,2
Tutun i pijalaci	0,0	4,8	5,5
Obleka i obuvki	0,6	1,8	2,2
Domuvawe	-0,1	0,6	0,4
Stan (stanarina, voda, uslugi)	-0,1	-0,2	0,3
Ogrev i osvetlenie	-0,1	1,4	1,0
Higiena i zdravje	0,3	-2,5	-3,5
Kultura i razonoda	0,7	5,2	0,9
Soobra`ajni sredstva i uslugi	-0,1	3,4	3,7
<i>Stoki</i>	<i>0,7</i>	<i>1,3</i>	<i>0,3</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,1</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>
Ceni na malo	0,2	3,2	2,1
Zemjodelski proizvodi	5,9	4,1	-1,0
Neprehranbeni industriski proizvodi	0,0	4,7	3,0
Industrisko - prehranbeni proizvodi	0,1	-1,7	-1,5
Pijalaci	-0,1	-0,2	1,3
<i>Stoki</i>	<i>0,3</i>	<i>2,7</i>	<i>1,5</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,1</i>	<i>3,9</i>	<i>3,1</i>

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi*

	XII.2005 XI.2005	XII.2005 XII.2004	I-XII.2005 I-XII.2004
	vo %		
Ceni na proizvođači na industrijski proizvodi	-0,5	4,0	3,2
Energija	-1,3	16,6	11,8
Intermedijarni proizvodi, osven energija	-0,3	-0,8	0,5
Kapitalni proizvodi	0,0	0,0	0,0
Trajni proizvodi za široka potrošnja	0,0	0,0	2,5
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	0,0	1,6	0,8
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>0,0</i>	<i>0,2</i>	<i>0,1</i>
<i>Prerabotana industrija</i>	<i>-0,6</i>	<i>4,8</i>	<i>3,9</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	-0,5	0,7	0,2
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	0,0	0,2	0,3
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	0,0	0,0	-0,4
Proizvodstvo na predmeti za obleku; dorabotka i bove na krzno	0,0	0,0	0,0
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	-3,0	47,5	32,7
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	0,1	0,1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,0	0,4	0,2
Proizvodstvo na osnovni metali	0,0	-0,1	-0,1
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metalopreraotuvakata faza, osven mašini i uredi	0,0	0,0	0,0
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	0,0	0,0	3,0
<i>Snabduvawe so električna energija, gas i voda</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3

Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	XII.2005 XI.2005	XII.2005 XII.2004	I-XII.2005 I-XII.2004
		vo %		
Vkupno	100,0	11,0	3,7	7,0
Energija	21,8	5,4	0,0	4,6
Intermedijarni proizvodi, osven energija	33,8	-1,0	3,9	14,2
Kapitalni proizvodi	4,8	18,9	1,0	-3,2
Trajni proizvodi za široka potrošnja	1,4	4,1	-40,1	-14,9
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	38,1	26,9	8,6	3,8
Vadewe rudi i kamen	1,8	25,2	132,2	40,4
Prerabotuvana industrija	79,4	12,2	3,1	7,3
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	20,0	44,9	17,7	4,0
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	3,9	-3,6	-4,0	2,0
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	2,5	-8,1	13,1	0,4
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i bove na krzno	8,6	-3,6	-7,0	4,3
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	3,9	38,2	-13,6	-3,3
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	3,0	10,5	15,7	16,6
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	5,9	28,5	1,6	-0,1
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastičnih masi	2,6	-15,2	-15,5	-5,4
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	8,1	-19,3	27,9	21,5
Proizvodstvo na osnovni metali	6,0	-8,5	-7,8	33,4
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metalopreraotuvana faza, osven mašini i uredi	3,8	-22,0	-8,7	18,9
Proizvodstvo na električni mašini i aparati	3,2	53,1	-17,2	8,8
Snabduvawe so električna energija, gas i voda	18,8	4,5	-2,6	2,5

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 4

Centralen buxet na Republika Makedonija
(vo milioni denari)

	dekemvri 2005			januari-dekemvri 2005		
	iznos vo milioni denari	mesečna promena vo %	struktura vo %	iznos vo milioni denari	kumulativna promena (2005/2004) vo %	struktura vo %
Vkupni buxetski prihodi	5.286	0,5	100,0	61.257	7,5	100,0
<i>Dano~ni prihodi:</i>	5.007	-0,9	94,7	55.022	4,8	89,8
- personalen danok na dohod	952	42,9	18,0	8.097	5,1	13,2
- danok od dobivka	221	50,3	4,2	2.837	20,2	4,6
- danok na dodadena vrednost	2.316	-13,9	43,8	27.082	5,1	44,2
- akcizi	947	1,2	17,9	11.089	7,3	18,1
- carini	501	-11,0	9,5	5.266	-9,4	8,6
- ostanati danoci	70	32,1	1,3	651	18,8	1,1
<i>Nedano~ni prihodi:</i>	223	32,7	4,2	5.302	37,9	8,7
- profit od javni i finansiski institucii	6	0,0	0,1	3.301	2,1 pati	5,4
- administrativni taksi i nadomestoci	169	20,7	3,2	1.657	13,3	2,7
- ostanati administrativni taksi	22	15,8	0,4	246	-4,3	0,4
- ostanati nedano~ni prihodi	26	8,7 pati	0,5	98	-81,5	0,2
<i>Kapitalni prihodi</i>	56	47,4	1,1	933	55,5	1,5
Vkupni buxetski rashodi	7.270	33,1	100,0	60.043	6,1	100,0
<i>Tekovni tro{oci</i>	5.342	15,7	73,5	52.842	2,2	88,0
- plati i naemnini	1.881	1,6	25,9	21.655	3,4	36,1
- stoki i uslugi	1.220	2,1 pati	16,8	7.262	6,3	12,1
- transferi	2.065	-2,3	28,4	21.607	-1,1	36,0
- kamati	176	2,2 pati	2,4	2.318	13,0	3,9
<i>Kapitalni tro{oci</i>	1.928	2,3 pati	26,5	7.201	47,4	12,0
Buxetisko saldo	-1.984			1.214		
Finansirawe	1.984			-1.214		
<i>Prilivi</i>	2.226			6.014		
<i>Odlivi</i>	242			7.228		

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Tabela 5

Vkupni prihodi i rashodi na fondovite
(vo milioni denari)

	dekemvri 2005				januari-dekemvri 2005 godina			
	Vkupni prihodi		Vkupni rashodi		Vkupni prihodi		Vkupni rashodi	
	iznos	mesečna promena vo %	iznos	mesečna promena vo %	iznos	kumulativna promena vo %	iznos	kumulativna promena vo %
Socijalni fondovi	5.022	10,4	4.910	9,9	50.901	-0,8	51.161	0,0
- za penzisko i invalidsko osiguruvawe	2.866	13,2	2.609	-1,2	28.878	-0,4	29.016	-0,4
- za zdravstveno osiguruvawe	1.584	8,3	1.726	34,6	15.083	1,3	15.207	3,3
- za vrabotuvawe	572	3,6	575	5,7	6.940	-6,9	6.938	-5,3
Fond za patif t a	227	26,1	365	40,4	3.031	-8,1	3.389	-12,9

Izvor: Ministerstvo za finansii na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija

Tabela 6

Pregled na Narodna banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05	IX.05	X.05	XI.05	XII.05
I. Neto devizna aktiva	41,824	41,909	42,743	43,139	43,547	44,075	45,817	47,694	48,543	51,055	52,735	54,234	66,282
Aktiva	44,686	44,791	45,618	46,026	46,364	46,779	48,508	50,376	51,171	54,463	56,045	57,516	69,504
Pasiva	2,862	2,882	2,875	2,887	2,817	2,704	2,691	2,682	2,628	3,408	3,310	3,282	3,222
II. Neto doma`na aktiva	-20,713	-19,243	-20,867	-21,358	-20,745	-20,829	-22,866	-23,720	-25,894	-28,360	-29,189	-31,416	-40,520
Kredit i na banki, neto	-4,498	-3,356	-5,683	-5,983	-5,336	-4,887	-5,995	-3,597	-4,758	-6,408	-7,648	-9,286	-8,876
Kredit i na banki	54	53	54	51	50	50	58	46	47	46	45	46	45
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0
Dolgoro~ni kredit i	37	37	37	37	37	37	35	34	34	34	34	34	31
Avansi	7	6	7	4	3	3	3	2	3	2	1	2	4
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Instrumenti	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053	-3,643	-4,805	-6,454	-7,693	-9,332	-8,921
Aukcija na blagajni~ki zapisi	-4,552	-3,409	-5,737	-6,034	-5,386	-4,937	-6,053	-3,643	-4,805	-6,454	-7,693	-9,332	-8,921
Neto, Dr`ava	-8,075	-7,461	-6,734	-6,751	-6,781	-6,805	-7,168	-10,818	-11,905	-11,541	-10,456	-10,722	-18,989
1. Kredit i na dr`avata	2,881	2,881	2,881	2,881	2,574	2,574	2,574	2,574	2,574	2,574	2,574	2,574	3,290
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi~en kredit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039	1,039
Ostanato	1,842	1,842	1,842	1,842	1,535	1,535	1,535	1,535	1,535	1,535	1,535	1,535	2,251
2. Depoziti na dr`avata	-10,956	-10,342	-9,615	-9,632	-9,355	-9,379	-9,742	-13,392	-14,479	-14,115	-13,030	-13,296	-22,279
A) Vo denari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874	-8,941	-9,893	-9,588	-8,720	-9,133	-6,993
Depozitni pari	-4,696	-5,053	-4,552	-5,060	-4,922	-5,152	-4,874	-8,941	-9,893	-9,588	-8,720	-9,133	-6,993
-Trezorska smetka	-4,314	-4,687	-4,186	-4,683	-4,536	-4,771	-4,493	-8,572	-9,526	-9,207	-8,332	-8,761	-6,562
-Drugi buxetski fondovi	-382	-366	-366	-377	-386	-381	-381	-369	-367	-381	-388	-372	-431
Fond za poddr`ka na monetarnata politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-6,260	-5,289	-5,063	-4,572	-4,433	-4,227	-4,868	-4,451	-4,586	-4,527	-4,310	-4,163	-15,286
Depoziti na Centralna vlada	-6,115	-5,144	-4,918	-4,425	-4,285	-4,082	-4,721	-4,304	-4,441	-4,380	-4,165	-4,018	-15,139
od koi: Fond za pati`ta	-69	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-61	-367	-184	-61	-147
Drugi depoziti na dr`avata	-145	-145	-145	-147	-148	-145	-147	-147	-145	-147	-145	-145	-147
3. Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-8,140	-8,426	-8,450	-8,624	-8,628	-9,137	-9,703	-9,305	-9,231	-10,411	-11,085	-11,408	-12,655
Ostanat aktiva	2,424	2,506	2,481	2,472	2,467	2,492	2,541	2,551	2,538	2,551	2,494	2,571	5,324
Ostanata pasiva	-2,484	-2,277	-2,283	-2,219	-2,274	-2,397	-2,382	-2,415	-2,324	-2,304	-3,129	-2,718	-5,368
od koi: Preodna smetka	-166	-20	-57	-15	-14	-28	-48	-40	-43	-21	-583	-226	-487
Kapitalna smetka	-7,016	-7,476	-7,444	-7,619	-7,584	-8,031	-8,634	-8,398	-8,453	-9,512	-9,432	-10,134	-11,024
Rezidualni stavki	-1,064	-1,179	-1,204	-1,258	-1,237	-1,201	-1,228	-1,043	-992	-1,146	-1,018	-1,127	-1,587
Primarni pari	21,111	22,666	21,876	21,781	22,802	23,246	22,951	23,974	22,649	22,695	23,546	22,818	25,762
Gotovi pari vo optek	14,162	13,364	13,362	13,207	14,191	13,086	13,390	14,331	13,385	13,490	13,528	13,034	14,439
Gotovina vo blagajna	909	1,023	918	796	902	944	874	808	859	936	967	917	1,374
Smetki na banki	6,040	8,279	7,596	7,778	7,709	9,216	8,687	8,835	8,405	8,269	9,051	8,867	9,949
od koi: Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	3,366	4,496	4,670	4,727	4,768	4,793	4,870	4,934	5,005	5,214	5,291	5,241	5,323

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7
Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05	IX.05	X.05	XI.05	XII.05
I. Neto devizna aktiva	68865	69089	68359	68421	69502	70860	74372	73181	72711	75330	75820	78146	89738
Narodna banka	41824	41909	42743	43139	43547	44075	45817	47694	48543	51055	52735	54234	66282
Aktiva	44686	44791	45618	46026	46364	46779	48508	50376	51171	54463	56045	57516	69504
Pasiva	2862	2882	2875	2887	2817	2704	2691	2682	2628	3408	3310	3282	3222
Depozitni banki	27041	27180	25616	25282	25955	26785	28555	25487	24168	24275	23085	23912	23456
Aktiva	37105	37308	36604	37303	37856	38457	40499	38484	38489	37738	36798	37839	37786
Pasiva	10064	10128	10988	12021	11901	11672	11944	12997	14321	13463	13713	13927	14330
II. Neto doma (na aktiva)	26206	27050	28953	30116	32036	31890	30453	28191	27620	27250	28007	27737	19545
I. Doma (ni krediti	61356	62654	65358	66792	68696	68927	68959	66384	65987	67286	68969	69713	62382
od koi: pobaruwawa od dr`avata	-916	-449	749	1118	1608	1407	561	-3060	-4309	-4160	-3276	-3581	-11791
a) Depozitni banki	69431	70115	72092	73543	75477	75732	76127	77202	77892	78827	79425	80435	81371
-vo denari	52575	52792	54327	55178	56524	56206	56348	62070	62288	62702	63127	63713	64186
Dr`ava	1650	1497	1952	2414	2918	2736	2390	7689	7529	7308	7108	7058	7118
Krediti	1648	1495	1950	2413	2917	2733	2388	7687	7525	7304	7105	7054	7115
a) Buxeti ministerstva	1403	1274	1390	1898	2463	2325	2027	7372	7258	7083	6931	6926	7033
b) Fondovi	245	221	560	515	454	408	361	315	267	221	174	128	82
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	2	2	2	1	1	3	2	2	4	4	3	4	3
Nedr`aven sektor	50925	51295	52375	52764	53606	53470	53958	54381	54759	55394	56019	56655	57068
Krediti	45750	46024	47071	47410	48278	48163	48567	48885	49216	49773	50433	51084	51672
Pri lagodeni													
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	9160	9336	9468	9548	9595	9141	8934	8868	9220	9229	9237	9250	9807
Presmetana nenaplatena kamata	5175	5271	5304	5354	5328	5307	5391	5496	5543	5621	5586	5571	5396
-vo stranska valuta	16856	17323	17765	18365	18953	19526	19779	15132	15604	16125	16298	16722	17185
Dr`ava	5509	5515	5531	5455	5471	5476	5339	69	67	73	72	83	80
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr`aven sektor	11347	11808	12234	12910	13482	14050	14440	15063	15537	16052	16226	16639	17105
Pri lagodeni													
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	1600	1294	1342	1372	1333	1233	1429	1363	1429	1568	1632	1369	1748
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr`avata	-8075	-7461	-6734	-6751	-6781	-6805	-7168	-10818	-11905	-11541	-10456	-10722	-18989
2. Ostanati stavki, neto	-35150	-35604	-36405	-36676	-36660	-37037	-38506	-38193	-38367	-40036	-40962	-41976	-42837
od koi: pobaruwawa od dr`avata													
za zamrznati devizni (tedni vlogovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	-5177	-5273	-5306	-5355	-5329	-5310	-5393	-5498	-5547	-5625	-5589	-5575	-5399
Ostanato	-29973	-30331	-31099	-31321	-31331	-31727	-33113	-32695	-32820	-34411	-35373	-36401	-37438

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.04	I.05	II.05	III.05	IV.05	V.05	VI.05	VII.05	VIII.05	IX.05	X.05	XI.05	XII.05
M4 Vkupno	95071	96139	97312	98537	101538	102750	104825	101372	100331	102580	103827	105883	109283
M4 (ne dr`aven sektor)	93947	94855	96211	97423	100417	101808	103841	100407	99436	101651	103000	104939	108174
M1 (Vkupno)	27885	27123	27406	27303	27455	27316	27376	28494	27643	28181	28114	28141	30034
M1 (ne dr`aven sektor)	27595	26584	27006	26948	27111	26993	27142	28285	27425	27906	27939	27933	29663
Gotovi pari vo optek	14162	13364	13362	13207	14191	13086	13390	14331	13385	13490	13528	13034	14439
Depozitni pari (vkupno)	13723	13759	14044	14096	13264	14230	13986	14163	14258	14691	14586	15107	15595
Depozitni pari (ne dr`aven sektor)	13433	13220	13644	13741	12920	13907	13752	13954	14040	14416	14411	14899	15224
Depozitni banki	13705	13677	13974	13975	13215	14184	13942	14111	14154	14600	14498	14984	15577
Depozitni pari na ne dr`aven sektor	13415	13138	13574	13620	12871	13861	13708	13902	13936	14325	14323	14776	15206
Depozitni pari na dr`avata	290	539	400	355	344	323	234	209	218	275	175	208	371
a) Buxet i ministerstva	115	304	148	80	91	149	97	66	99	138	70	102	236
b) Fondovi	171	232	249	273	252	173	137	143	119	137	105	106	135
v) Instit. na centralnata dr`avna vlast: sudovi, itn.	4	3	3	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Narodna banka - depozitni pari na ne dr`aven sektor	18	82	70	121	49	46	44	52	104	91	88	123	18
M2 (Vkupno)	89906	91300	92666	93845	96886	97662	99876	96324	95412	97662	98848	100993	104195
M2 (ne dr`aven sektor)	88886	90063	91613	92779	95813	96768	98939	95406	94564	96790	98068	100096	103134
Kvazi-depoziti (vkupno)	62021	64177	65260	66542	69431	70346	72500	67830	67769	69481	70734	72852	74161
Kvazi-depoziti (ne dr`aven sektor)	61291	63479	64607	65831	68702	69775	71797	67121	67139	68874	70129	72163	73471
Depozitni banki	62021	64156	65260	66542	69431	70346	72500	67830	67769	69481	70734	72852	74161
Ne dr`aven sektor	61291	63458	64607	65831	68702	69775	71797	67121	67139	68874	70129	72163	73471
Denari	20483	20968	21948	23336	24517	25593	26335	20936	19876	20732	22340	23242	24364
Stranska valuta	40808	42490	42659	42495	44185	44182	45462	46185	47263	48142	47789	48921	49107
Depoziti na dr`avata	730	698	653	711	729	571	703	709	630	607	605	689	690
Denari	703	684	646	703	723	570	701	708	628	606	605	688	689
Stranska valuta	27	14	7	8	6	1	2	1	2	1	0	1	1
NBRM - kvazi-depoziti	0	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemonetarni depoziti (vkupno)	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048	4919	4918	4979	4890	5088
Nemone t arni depoziti vo denari (vkupno)	3464	3078	3122	3159	3155	3123	3140	3166	2938	3177	2955	3018	3105
Nemone t arni depoziti vo stranska valuta (vkupno)	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981	1741	2024	1872	1983
Nemonetarni depoziti (ne dr`aven sektor)	5061	4792	4598	4644	4604	5040	4902	5001	4872	4871	4932	4843	5040
Nemone t arni depoziti vo denari (ne dr`aven sektor)	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119	2891	3130	2908	2971	3057
Nemone t arni depoziti vo stranska valuta (ne dr`aven sektor)	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981	1741	2024	1872	1983
-Depozitni banki	5165	4839	4646	4692	4652	5088	4949	5048	4919	4918	4979	4890	5088
Nemonetarni depoziti vo denari - ne dr`aven sektor	3360	3031	3074	3111	3107	3075	3093	3119	2891	3130	2908	2971	3057
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta - ne dr`aven sektor	1701	1761	1524	1533	1497	1965	1809	1882	1981	1741	2024	1872	1983
Nemonetarni depoziti vo denari - Dr`ava	104	47	48	48	48	48	47	47	47	47	47	47	48
Nemonetarni depoziti vo stranska valuta - Dr`ava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-NBM nemonetarni depoziti (ne dr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	80909	82775	83950	85330	87347	89664	91435	87041	86946	89090	90299	92849	94844
Vkupni depoziti (ne dr`aven sektor)	79785	81491	82849	84216	86226	88722	90451	86076	86051	88161	89472	91905	93735

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8

Vkupni depoziti na nebankovni sektor
(vo milionu denari)

	31.12.2005	mesečna promena		godina { na promena		struktura
	godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti		78.511	1.505	2,0	12.159	18,3
1. Spored ročnost						
- kratkoročni		73.471	1.308	1,8	12.180	19,9
- dugoročni		5.040	197	4,1	-21	-0,4
2. Spored valuta						
- denarski		27.421	1.208	4,6	3.578	15,0
- devizni		51.090	297	0,6	8.581	20,2

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Depoziti na naselenie i pretprijatija

	struktura vo %	31.12.2005	mesečna promena		godina { na promena	
		godina	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari
Vkupni depoziti na naselenieto	100,0		54.082	1.567	3,0	9.645
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,9		51.315	1.436	2,9	9.733
- dugoročni	5,1		2.767	131	5,0	-88
2. Spored valuta						
- denarski	27,3		14.777	735	5,2	2.896
- devizni	72,7		39.305	832	2,2	6.749
Vkupni depoziti na pretprijatijata	100,0		22.559	-204	-0,9	2.353
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,2		21.255	-218	-1,0	2.170
- dugoročni	5,8		1.304	14	1,1	183
2. Spored valuta						
- denarski	48,9		11.037	409	3,8	500
- devizni	51,1		11.522	-613	-5,1	1.853

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Depozitni pari na naselenie i pretprijatija

	31.12.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	15.224	325	2,2	1.791	13,3
- Depozitni pari na naselenie	3.172	462	17,0	462	17,0
- Depozitni pari na pretprijatija	10.143	-20	-0,2	1.155	12,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Plasmani kaj naselenie i pretprijatija

	31.12.2005 godina	mesečna promena		godična promena	
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	68.777	1.054	1,6	11.680	20,5
<i>Denarski plasmani</i>	51.672	588	1,2	5.922	12,9
od toga:					
-pretprijatija	30.633	227	0,7	-164	-0,5
-naselenie	20.884	376	1,8	5.967	40,0
<i>Devizni plasmani</i>	17.105	466	2,8	5.758	50,7
od toga:					
-pretprijatija	16.354	381	2,4	5.470	50,3
-naselenie	741	86	13,1	382	2,1 pati

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 12

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	31.12.2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	51,1	0,6	-4,4
- dolgoročni	48,9	-0,6	4,4
sektorska struktura			
- pretprijatija	59,3	-0,2	-8,0
- naselenie	40,4	0,3	7,8
- ostanato	0,3	0,0	0,2
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	26,3	0,3	-12,2
- dolgoročni	73,7	-0,3	12,2
sektorska struktura			
- pretprijatija	95,6	-0,4	-0,3
- naselenie	4,3	0,4	1,2
- ostanato	0,1	0,0	-0,9

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 13Kamatni stapki¹

	dekemvri 2005 godina	mesečna promena	godina na promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukciite na blagajnički zapisi (28 dena)	8,52	-0,56	-1,5
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari (MBKS)*	8,7	-0,15	0,8
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	12,00	-0,10	—
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	5,60	-0,10	—

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija i Pazar na pari i kratkoročni hartii od vrednost
1/ Aktivnite i pasivnite kamatni stapki na bankite spored novata metodologija se raspolo`ivi od januar i
2005 godina.

* Se odnesuva na oficijalniot pazar na pari i na bilateralnite trgovawa me|u bankite.

Tabela 14

Aukcii na trezorski zapisi

Datum na odr`uvawe	Ponuda	Pobaruva~ka	Realizacija	Ponderirana kamatna stapka
iznosi vo milioni denari				vo %
Dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od 3 meseci				
06.12.2005	400	691,50	400	8,24
20.12.2005	300	519,10	300	7,75
Dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od 6 meseci				
06.12.2005	200	476,9	200	8,81
Dr`avni zapisi so rok na dostasuvawe od 12 meseci				
20.12.2005	200	213	200	9,59

Izvor: Ministerstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 15**Nadvore { notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

	XII.2005	I-XII.2005	XII.2005		XII.2005		I-XII.2005	
			XI.2005		XII.2004		I-XII.2004	
			iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	401,7	4.244,5	17,6	4,6	11,3	2,9	544,6	14,7
I zvoz	148,1	1.643,5	2,5	1,7	9,1	6,5	297,6	22,1
Uvoz	253,6	2.601,0	15,1	6,3	2,2	0,9	247,0	10,5
Saldo	-105,4	-957,4	-12,5	13,5	6,9	-6,1	50,6	-5,0

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija; presmetkite se izvr`eni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 16

Deset najgolemei trgovski partneri na Republika Makedonija vo periodot januari-dekemvri 2005 godina
(vo milioni evra)

	Obem na stokovna razmena		Učestvo		Izvoz		Učestvo		Uvoz		Učestvo		Pokrienosť na uvozot so izvoz	
	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%	iznos	%
REPUBLIKA MAKEDONIJA	4.244,5	100,0	1.643,5	100,0	1.643,5	100,0	2.601,0	100,0	2.601,0	100,0	2.601,0	100,0	63,2	63,2
od toa:														
Srbija i Crna Gora	584,4	13,8	371,9	22,6	371,9	22,6	212,5	8,2	212,5	8,2	212,5	8,2	175,0	175,0
Germanija	562,1	13,2	291,9	17,8	291,9	17,8	270,1	10,4	270,1	10,4	270,1	10,4	108,1	108,1
Grcija	491,1	11,6	251,9	15,3	251,9	15,3	239,2	9,2	239,2	9,2	239,2	9,2	105,3	105,3
Rusija	360,8	8,5	17,3	1,0	17,3	1,0	343,6	13,2	343,6	13,2	343,6	13,2	5,0	5,0
Italija	292,8	6,9	136,4	8,3	136,4	8,3	156,4	6,0	156,4	6,0	156,4	6,0	87,2	87,2
Bugarija	250,0	5,9	61,7	3,8	61,7	3,8	188,3	7,2	188,3	7,2	188,3	7,2	32,8	32,8
Slovenija	128,5	3,0	25,5	1,6	25,5	1,6	103,0	4,0	103,0	4,0	103,0	4,0	24,8	24,8
Turcija	128,4	3,0	36,9	2,2	36,9	2,2	91,5	3,5	91,5	3,5	91,5	3,5	40,4	40,4
Hrvatska	125,9	3,0	65,1	4,0	65,1	4,0	60,8	2,3	60,8	2,3	60,8	2,3	107,1	107,1
Kina	100,3	2,4	7,6	0,5	7,6	0,5	92,6	3,6	92,6	3,6	92,6	3,6	8,3	8,3
Vkupno (10 najgolemei partneri)	3.024,1	71,2	1.266,2	77,0	1.266,2	77,0	1.757,9	67,6	1.757,9	67,6	1.757,9	67,6	72,0	72,0

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija; presmetkite se izvršeni vo Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 17

Nadvore { en dolgoro~en dolg na Republika Makedonija, koristen i sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristen i sredstva		Plateni obvrski	
	30.11.2005	31.12.2005	XI-2005	XII-2005	XI-2005	XII-2005
Oficijalni kreditori	1.036,3	1.065,8	2,9	32,9	3,8	6,5
od toa:						
Multilateral a	861,3	891,8	1,8	32,0	3,4	4,5
MMF	53,6	52,7	0,0	0,0	1,5	1,1
MBOR	186,9	210,4	0,1	24,9	1,3	2,5
MFK	5,1	5,1	0,0	0,0	0,0	0,0
MZR	305,2	307,1	0,8	1,1	0,1	0,2
EIB	115,4	118,4	0,0	3,0	0,3	0,1
EKF@P	6,1	6,1	0,0	0,0	0,0	0,2
Banka za razvoj pri Sovet na Evropa	16,8	16,8	0,0	0,0	0,2	0,1
EBOR	71,2	74,2	0,6	2,9	0,0	0,0
EU	90,0	90,0	0,0	0,0	0,0	0,3
MFRZ	10,9	11,0	0,3	0,0	0,0	0,0
EAR	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bilateral a	175,0	174,0	1,1	0,9	0,4	2,1
Pariski klub (reprogramirawe 1995)	102,3	102,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Nereprogramiran dolg	6,6	6,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Pariski klub (reprogramirawe 2000)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Novosklueni krediti	66,0	65,1	1,1	0,9	0,4	2,0
Privatni kreditori	624,6	772,2	5,0	151,9	3,7	6,1
od toa:						
Londonski klub	188,6	188,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostanati privatni kreditori	436,0	583,7	5,0	151,9	3,7	6,1
Banki i finansiski institucii	219,6	368,8	0,0	151,0	1,2	2,6
Nefinansiski privaten sektor	216,5	215,0	5,0	0,9	2,5	3,5
VKUPNO	1.660,9	1.838,0	7,9	184,9	7,5	12,6

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Bilans na Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 18

Bilans na sostojba na NBRM na 31.12.2005 godina
(vo milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	69,504	Primarni pari	20,439
Pobaruvawa od javniot sektor	3,911	Instrumenti na NBRM	8,921
Pobaruvawa od banki i drugi finansiski organizacii	1,080	Ograni~eni depoziti	411
Ostanata aktiva	4,290	Devizni obvrski	3,222
		Depoziti na javen sektor	24,419
		Kapitalni smetki	11,024
		Ostanata pasiva	10,349
Vkupno	78,785	Vkupno	78,785

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.